

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор

Лідія ЯРОШЕНКО

25 серпня 2026 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

КЗ «Чернігівський ліцей»

Чернігівської обласної ради

на 2026/2027 навчальний рік

СХВАЛЕНО

педагогічною радою ліцею

Протокол № 1

від 25 серпня 2026 р.

Пояснювальна записка

I. Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Розроблення освітньої програми КЗ «Чернігівський ліцей» Чернігівської обласної ради на 2026/2027 навчальний рік здійснено на основі положень Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№ 7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної», наказів і листів МОН України, інших нормативних документів:

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

- Постанова Кабінету Міністрів України від 01.07.2026 № 847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні».

- Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394.

- Розпорядження КМУ від 07.04.2023 № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти».

- Наказ МОН України від 20.08.2025 №1162 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688).

- Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272 «Про затвердження переліків типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти».

- Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».

- Наказ МОН України від 23.03.2018 №283 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи».

- Указ Президента України №195 від 25.05.2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі».

- Наказ МОН України від 07.12.2018 №1362 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів Нової української школи» зі змінами, внесеними згідно з наказами МОН України від 09.01.2020 №21 та від 02.09.2020 №1096).

- Наказ МОН України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

- Наказ МОН України від 04.05.2026 №722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1001 від 29.06.2026).

- Наказ МОН України від 20.08.2018 №923 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо адаптаційного періоду для учнів першого класу у Новій українській школі».

- Лист МОН України від 02.04.2018 № 1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи».
- Державний стандарт базової середньої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.
- Наказ МОН України від 17.08.2026 № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти.
- Наказ МОН України від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».
- Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» зі змінами, внесеними наказом МОН від 20.06.2025 № 890 (для 10, 11 класів, Державний стандарт 2011 року).
- Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 року № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 08 серпня 2024 р. № 1116 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (модельна навчальна програма «Захист України. Інтегрований курс»).
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2008 року № 496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 14 липня 2015 року № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання» (із змінами).
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2023 року № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» (із змінами).
- Наказ МОН України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану».
- Лист Державної служби України з надзвичайних ситуацій № 03-1870/162-2 від 14.06.2022 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20 серпня 2025 року № 1163 «Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки».
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України» (із змінами) (щодо Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих предметів).
- Лист Міністерства освіти і науки України від 26.05.2026 № 1/11324-26 «Про завершення 2025/2026 навчального року в закладах загальної середньої освіти та підготовку до 2026/2027 навчального року».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 12.07.2024 № 1/12484-24 «Про створення та функціонування осередків для викладання навчального предмета «Захист України».
- Лист Міністерства освіти і науки України від 17.08.2026 року № 1/17756-26 «Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів/інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2026/2027 навчальному році».

- Лист Міністерства освіти і науки України від 28.07.2026 року № 1/16209-26 «Про організований початок 2026/2027 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

- Лист Міністерства освіти і науки України від 14.05.2026 № 1/10243-26 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2026/27 року».

Основою для розроблення освітньої програми є Державний стандарт освіти відповідного рівня.

II. Розподіл навчального навантаження за ступенями навчання

Школа І ступеня

У 2026/2027 навчальному році здобувачі освіти 1-2 та 3-4 класів навчатимуться за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти, розробленими під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженими наказом МОН України від 12.08.2022 № 743.

Розподіл годин інваріантної та варіативної складових для здобувачів освіти 1-2 класів відображено в Додатку 1 до освітньої програми, для здобувачів освіти 3-4 класів – в Додатку 2. Навчальний план школи І ступеня складений на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас, обраних вчителями початкової ланки та затверджених на засіданнях МО вчителів початкових класів (протокол № 7 від 28 серпня 2022 року). Вибір Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 клас та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 клас, обраних вчителями початкової ланки, схвалено на засіданні педагогічної ради (протокол № 2 від 30 серпня 2022 року). Навчальний план враховує впровадження положень Нової української школи. В ньому відображено цілісне уявлення про зміст і структуру рівня початкової освіти, визначено перелік освітніх галузей та предметів інваріантної складової відповідно до Державного стандарту початкової освіти. Встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Варіативна частина навчального плану початкової школи розподілена з урахуванням інтересів та потреб здобувачів освіти, їх батьків (опікунів), а також з метою досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. А тому години варіативної складової розподілені на індивідуальні заняття наступним чином:

1А клас – 1 год. – індивідуальні консультації:

з української мови – 0,5 год.,

з математики – 0,5 год.

1Б клас – 1 год. – індивідуальні консультації:

з української мови – 0,5 год.,

з математики – 0,5 год.

2 клас – 1 год. – індивідуальні консультації:

з української мови – 0,5 год.,

з математики – 0,5 год.

3 клас – 1 год. – індивідуальні консультації:

з української мови – 0,5 год.,

з математики – 0,5 год.

4А клас – 1 год. – індивідуальні консультації:

з української мови – 0,5 год.,

з математики – 0,5 год.

4Б клас – 1 год. – індивідуальні консультації:

з української мови – 0,5 год.,

з математики – 0,5 год.

Школа II ступеня

У 2026/2027 навчальному році здобувачі освіти 5-9 класів навчатимуться за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 17.08.2026 № 1430 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти». (Додаток 1, Додаток 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти).

Реалізація предметного і надпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної соціально активної, конкурентоздатної особистості, передбачає володіння ключовими компетентностями, а саме: вільне володіння державною та іноземною мовами, мати належним чином сформовані математичні, природничі, інноваційні компетентності; опанування громадянськими та соціальними компетентностями, пов'язаними з ідеями демократії, справедливості, рівності прав людини, добробуту та здорового способу життя, бути фінансово грамотною особистістю.

Відповідно до цих вимог підібрано модельні навчальні програми, підручники та складено навчальні плани для учнів 5-9 класів Нової української школи.

У навчальному плані для 5-9 класів поєднуються різні освітні компоненти, зокрема, в навчальний план включено як окремі навчальні предмети, так і інтегровані курси.

У мовно-літературній освітній галузі для 5-9 класів обрано такий варіант поєднання освітніх компонентів: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова.

У математичній освітній галузі для 7-9 класів обрано окремі навчальні предмети – алгебра і геометрія.

Природнича освітня галузь реалізується наступним чином:

5 клас – інтегрований курс «Пізнаємо природу»;

6 клас – інтегрований курс «Пізнаємо природу» і географія;

7-9 класи – окремі навчальні предмети: біологія, географія, фізика, хімія.

Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь у 5-9 класах реалізується через інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», який доповнений курсом етичного спрямування для 5-6 класів (предметом «Етика»). У 8-9 класах для реалізації мети соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі запроваджено курс «Підприємництво і фінансова грамотність»

Громадянська та історична освітня галузь для 5-9 класів поєднує наступні освітні компоненти:

5 клас – вступ до історії України та громадянської освіти;

6 – інтегрований курс історії та курс громадянської освіти;

7-8 класи – історія України, всесвітня історія, громадянська освіта;

9 клас – історія України, всесвітня історія, громадянська освіта, правознавство.

Мистецька освітня галузь у 5-9 класах реалізується наступним чином:

5-7 класи – музичне мистецтво, образотворче мистецтво;

8-9 класи – інтегрований курс «Мистецтво».

Розподіл годин навчального навантаження для здобувачів освіти 5-9 класів відображено в Додатку 3 до освітньої програми.

Навчальний план середньої ланки окреслює рекомендовані підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти та передбачає реалізацію освітніх галузей через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, години якої розподілені з метою досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом, а також з урахуванням інтересів та потреб здобувачів освіти, їх батьків (опікунів).

З метою реалізації особистісно-орієнтовного підходу у навчанні, вихованні творчо розвиненої особистості, формування навичок здорового способу життя, статевого виховання, профорієнтаційної роботи, соціалізації, підвищення рівня навчальних досягнень вихованців з окремих предметів, години навчального навантаження розподілено наступним чином:

додатковий час на вивчення української літератури:

5 клас – 0,5 год.,

6 клас – 0,5 год.,

7 клас – 0,5 год.,

8 клас – 1 год.,

9А клас – 1 год.,

9Б клас – 1 год.

додатковий час на вивчення зарубіжної літератури:

5 клас – 0,5 год.,

6 клас – 0,5 год.,

7 клас – 0,5 год.,

8 клас – 0,5 год.,

9А клас – 0,5 год.,

9Б клас – 0,5 год.

додатковий час на вивчення математики:

5 клас – 1 год.,

6 клас – 1 год.

додатковий час на вивчення математики:

алгебра:

7 клас – 0,5 год.,

8 клас – 0,5 год.,

9А клас – 0,5 год.,

9Б клас – 0,5 год.

геометрія:

7 клас – 0,5 год.,

8 клас – 0,5 год.,

9А клас – 0,5 год.,

9Б клас – 0,5 год.

додатковий час на вивчення інтегрованого курсу «Пізнаємо природу»:

	5 клас – 0,5 год., 6 клас – 1 год.
додатковий час на вивчення географії:	
	6 клас – 1 год.
додатковий час на вивчення етики:	
	5 клас – 0,5 год., 6 клас – 0,5 год.
додатковий час на вивчення інтегрованого курсу історії:	
	6 клас – 0,5 год.
додатковий час на вивчення історії України:	
	7 клас – 0,5 год.
додатковий час на вивчення інформатики:	
	5 клас – 0,5 год., 6 клас – 0,5 год., 7 клас – 0,5 год.
додатковий час на вивчення технологій:	
	5 клас – 1 год., 6 клас – 1 год.
додатковий час на вивчення музичного мистецтва:	
	5 клас – 0,5 год., 6 клас – 0,5 год., 7 клас – 0,5 год.
додатковий час на вивчення образотворчого мистецтва:	
	5 клас – 0,5 год., 6 клас – 0,5 год., 7 клас – 0,5 год.
індивідуальні консультації з української мови:	
	5 клас – 1 год., 6 клас – 1 год., 7 клас – 2 год., 8 клас – 1 год., 9А клас – 0,5 год., 9Б клас – 0,5 год.
індивідуальні консультації з біології:	
	9А клас – 0,5 год., 9Б клас – 0,5 год.
індивідуальні консультації з географії:	
	8 клас – 0,5 год.

факультативний курс «Комплексна сексуальна освіта»:

8 клас – 1 год.,
9А клас – 1 год.,
9Б клас – 1 год.

Комплексна сексуальна освіта. Навчально-методичний посібник. Мельничук В., Флярковська О., Спориш Ю., Чекалова Д., Касілова-Боднарук А. 2024. 675 с.). Схвалено для використання в освітньому процесі (рішення Експертної комісії з психології та педагогіки, протокол № 1 від 20.03.2024 р.).

Школа III ступеня

У 2026/2027 навчальному році здобувачі освіти 10-11 класів навчатимуться за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» зі змінами, внесеними наказом МОН від 20.06.2025 № 890 (для 10-11 класів, Державний стандарт 2011 року, Таблиця 2 до Типової освітньої програми, Таблиця 3 до Типової освітньої програми (для профільного предмета)).

Навчальний план школи III ступеня розроблено відповідно до Державного стандарту з метою досягнення учнями обов'язкових результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, факультативних курсів та індивідуальних занять.

Розподіл годин інваріантної та варіативної складових для здобувачів освіти 10-11 класів відображено в Додатку 4 до освітньої програми.

При розподілі годин інваріантної та варіативної складових для здобувачів освіти 10-11 класів враховано вимоги модельної навчальної програми «Захист України. Інтегрований курс», якій надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08 серпня 2024 р. № 1116.

У 10 та 11 класах години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети, діляться між двома предметами: інформатика (1,5 год.) та технології (1,5 год.).

З метою реалізації вимог Концепції профільного навчання в старшій школі, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 11.09.2009 № 854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі», задоволення освітніх потреб здобувачів освіти, розвитку здібностей та обдарувань у системі загальної середньої освіти у 10 та 11 класах організовано профільне навчання:

- 10 клас - за спортивним напрямом, спортивним профілем;
- 11 клас - за спортивним напрямом, спортивним профілем.

З метою підсилення вивчення окремих предметів інваріантної складової, формування і розвитку життєвих компетентностей особистості учня у 10 та 11 класах спортивного профілю, а також з урахуванням інтересів та потреб здобувачів освіти, їх батьків (опікунів), години варіативної складової розподілені наступним чином:

додатковий час на вивчення математики:

Математика. Алгебра і початки аналізу:	10 клас – 0,5 год.,
Математика. Геометрія:	10 клас – 0,5 год.,
Математика. Алгебра і початки аналізу:	11 клас – 0,5 год.,
Математика. Геометрія:	11 клас – 0,5 год.

додатковий час на вивчення фізичної культури:	10 клас – 3 год.,
	11 клас – 3 год.

індивідуальні заняття з української мови:	10 клас – 2 год.
	11 клас – 1 год.

індивідуальні заняття з математики:	11 клас – 1 год.
-------------------------------------	------------------

індивідуальні заняття з історії України:

10 клас – 1 год.,

11 клас – 1 год.

індивідуальні заняття з біології:

11 клас – 1 год.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 06 березня 2002 року за № 229/6517 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03 червня 2025 року № 808, із змінами, затвердженими наказами Міністерства освіти і науки України від 23 лютого 2026 року № 331, від 18 березня 2026 року № 481), здійснюється поділ на групи здобувачів освіти 8 класу при вивченні української мови, англійської мови, технологій, інформатики.

Для ефективного викладання навчального предмета «Захист України» уроки у кількості 2 годин у 10 класі та 2 годин в 11 класі, передбачені навчальним планом, впродовж 2026/2027 навчального року проводитимуться на базі Осередку в межах 1 навчального дня на місяць.

Гранична наповнюваність класів і тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту». Мінімальна наповнюваність груп для гуртків становить 8 учнів.

Гранично допустиме навчальне навантаження на учня не перевищує нормативів, рекомендованих Міністерством освіти і науки України, уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

III. Структура навчального року

Відповідно до пунктів 3-4 статті 10 розділу III Закону України «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 01.07.2026 № 847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», листа Міністерства освіти і науки України від 28.07.2026 року № 1/16209-26 «Про організований початок 2026/2027 навчального року в закладах загальної середньої освіти» 2026/2027 навчальний рік у КЗ «Чернігівський ліцей» Чернігівської обласної ради розпочинається 01 вересня 2026 року і закінчується 30 червня 2027 року.

Структура навчального року, тривалість навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу встановлюються закладом у межах часу, передбаченого освітньою програмою, відповідно до обсягу навчального навантаження, встановленого навчальним планом, та з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку здобувачів освіти закладу.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня 2026 року по 23 грудня 2026 року

II семестр – з 11 січня 2027 року по 28 травня 2027 року

Упродовж навчального року для здобувачів освіти проводяться канікули:

осінні – з 26 жовтня 2026 року до 01 листопада 2026 року (7 днів)

зимові – з 24 грудня 2026 року до 10 січня 2027 року (18 днів)

весняні – з 22 березня 2027 року до 28 березня 2027 року (7 днів)

Свято Останнього дзвоника провести орієнтовно 28 травня 2027 року.

Станом на 05.09.2026 року кількість здобувачів освіти становить 266 дітей, кількість класів – 14.

Навчання проводиться українською мовою.

Навчальні заняття у ліцеї організовано з розрахунку п'ятиденного робочого тижня.

Відповідно до пункту 4 статті 10 розділу III Закону України «Про повну загальну середню освіту» безперервна навчальна діяльність учнів ліцею не може перевищувати:

35 хвилин – для 1 року навчання,

40 хвилин – для 2-4 років навчання,

45 хвилин – для 5-11 років навчання.

Тривалість перерв:

1 – 15 хвилин;

2 – 10 хвилин;

3 – 20 хвилин;

4 – 20 хвилин;

5 – 10 хвилин;

6 – 10 хвилин.

Початок занять в ліцеї о 8:00. Навчальні заняття проводяться в одну зміну.

Освітній процес у 2026/2027 навчальному році в закладі буде організовано в очному форматі.

З метою дотримання безпеки учасників освітнього процесу в закладі облаштовано та функціонує укриття.